

Skattepolitiken i vårpropositionen

Till finansutskottet

Finansutskottet har beslutat att bereda skatteutskottet tillfälle att yttra sig över 2008 års ekonomiska vårproposition (prop. 2007/08:100) och de moti-
oner som väckts, allt i den del som berör skatteutskottets beredningsområde.

Vårpropositionen

Regeringens övergripande och viktigaste mål är att minska utanförskapet och få fler i arbete för att nå en hög välfärd. Skatter och avgifter ska även i fortsättningen utformas så att arbetslinjen stärks. Trösklarna för att komma i arbete ska sänkas och drivkrafterna att arbeta mer ska öka för dem som redan har ett arbete. Vidare ska villkoren för investeringar och företagande i Sverige förbättras. I en skattepolitik för ökad välfärd ingår också en kostnadseffektiv miljöstyrning där skatter och andra styrmedel ska samverka på ett sätt som minskar miljöbelastningen i Sverige och globalt. Skatterna bör utformas på ett sätt som ger en hög välfärd samtidigt som miljön förbättras.

Regeringen avser att i höstens budgetproposition lämna ytterligare förslag för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden för låg- och medelinkomsttagare. En departementspromemoria kommer att presenteras med förslag kring ett tredje steg i jobbskatteavdraget. Departementspromemorian kommer att innehålla olika delförslag vars sammansättning, omfattning och genomförandetakt kan komma att variera. Inriktningen är dels att sänka genomsnittsskatten så att trösklarna in på arbetsmarknaden sänks, dels att sänka marginalskatten för låg- och medelinkomsttagare så att det lönar sig att arbeta mer, dvs. att gå från deltids- till heltidsarbete. Regeringen avser också att begränsa uttaget av statlig inkomstskatt. Det ökar drivkrafterna för sysselsatta att arbeta mer och att höja sin produktivitet, samt stärker lönsamheten i att satsa på utbildning (den s.k. utbildningspremien). I vilken omfattning och takt förslagen kan genomföras beror enligt vad som anförs på utvecklingen av de offentliga finanserna och det ekonomiska läget.

I propositionen anförts att ett attraktivt entreprenörsklimat är betydelsefullt för produktiviteten och tillväxten i ekonomin. Inom ramen för regeringens skattepolitik har slopandet av förmögenhetsskatten och ändringarna av skattereglerna för fåmansföretag inneburit en kraftig sänkning av ägarbeskattningen. Att beskattningen av fastigheter minskat reducerar också beskattningen av enskilt ägande. Avskaffandet av arvs- och gåvoskatten verkar i samma riktning. Sänkningen av ägarbeskattningen ökar tillgången på riskkapital i ekonomin. Detta är särskilt viktigt för finansieringen av små och nya företag, och främjar därigenom också investeringarna i näringslivet. Regeringen avser att återkomma i höstens budgetproposition med förslag med inriktningen att ytterligare sänka beskattningen av företag, förbättra villkoren för små och växande företag samt förenkla regelverket.

Miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel har en central roll i miljö- och klimatarbetet. Inte minst krävs förbättrad samordning mellan energibeskattningen och övriga ekonomiska styrmedel inom miljö- och energipolitiken. En grundprincip i det fortsatta arbetet är att förorenaren ska betala för sin miljöpåverkan. Särskilt fokus kommer att läggas på koldioxidbeskattning.

Regeringen framhåller att det är viktigt att fortsätta bekämpa svartarbete och annat skattefusk. Regeringen har redan presenterat flera förslag som minskar skattefusk och svartjobb samt ökar effektiviteten av Skatteverkets kontrollarbete. Regeringen har också höga ambitioner när det gäller att förenkla regelverket och minska de administrativa kostnaderna för företagen. Enkla och tydliga regler har enligt vad som anförts betydelse för att motverka svartjobb och fusk. Regeringen kommer i budgetpropositionen för 2009 med förslag till fortsatt inriktning av arbetet mot skattefusk, svartarbete och felaktiga utbetalningar från trygghetssystemen.

Också för de kommande åren ska inriktningen vara att skatterna utformas på ett sätt som ger en hög välfärd såsom denna fångas upp i sedvanliga BNP-kalkyler men också så att miljön förbättras. Skattepolitiken ska även fortsättningsvis inriktas på att identifiera och genomföra de förändringar som på bästa sätt kan bidra till att stärka välfärden och öka sysselsättningen. Det handlar om att förbättra villkoren för arbete, för utbildning och kompetensutveckling och för investeringar. Det är enligt vad som anförts särskilt angeläget att minska skattekilarna på arbete och investeringar – sänkta skattekilarna ökar BNP och välfärd. Det fördelningspolitiska utfallet ska beaktas. I en skattepolitik för ökad välfärd ingår också en kostnadseffektiv miljöstyrning där skatter och andra styrmedel ska samverka på ett sätt som minskar miljöbelastningen i Sverige och globalt. En central förutsättning för ett skatteuttag på svensk nivå är också fortsättningsvis att medborgarna uppfattar skattereglerna som legitima och att skattefusk begränsas.

I propositionen preciseras genom ett antal hållpunkter hur skattepolitiken ska inriktas på att stödja de övergripande målen för regeringens politik genom att bidra till en varaktigt hög sysselsättning och en hög generell och rättvist fördelad välfärd.

1. Skattereglerna ska bidra till att öka den varaktiga sysselsättningen (antalet arbetade timmar) genom ökat arbetsmarknadsdeltagande, genom att personer som redan har arbete ökar sitt arbete och genom ökad utbildning och kompetens hos dem som arbetar.
2. Skattereglerna ska ge goda villkor för investeringar i Sverige, genom att attrahera utländska företags lokalisering och investeringar i Sverige och genom att i Sverige redan verksamma företag ökar sina investeringar. Därutöver ska också goda villkor gälla för svenska företags investeringar i utlandet.
3. Skattepolitiken ska utformas så att målen om en generell och rättvist fördelad välfärd och högre sysselsättning säkerställs.
4. Skattereglerna ska bidra till att negativa miljö- och folkhälsoaspekter fångas upp i prisbildningen på olika marknader. Korrigeringar av sådana effekter bör ske på ett så effektivt sätt som möjligt med beaktande av andra krav på skattesystemet. På miljöområdet ska skatterna samordnas med andra styrmedel – som exempelvis handel med utsläppsrätter – så att miljöstyrningen blir samhällsekonomiskt effektiv. Principen om att förorenaren ska betala ska gälla.
5. Skattereglerna ska utformas så att de stärker medborgarnas förtroende för skattesystemet och underlättar för dessa att göra rätt för sig. Skattefel ska begränsas och skattebrott, skattefusk och skatteundandragande motverkas.

Härutöver ska skattepolitiken enligt vad som anförs vara utformad på ett sätt som uppfyller ett antal allmänna krav på det svenska skattesystemet i en globaliserad värld. Skatterna ska finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt med bevarande av samhällsekonomisk balans. Utifrån detta fiskala krav ska skattereglerna utformas på ett så enkelt sätt som möjligt med beaktande av målet om hög välfärd och hög varaktig sysselsättning. Skattereglerna ska vara generella och existerande särregler (skatteutgifter) löpande prövas för att förenkla systemet och för att skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser. Skatteregler och åtgärder ska vara hållbara och försvarbara i ett EG-rättsligt perspektiv. På inkomstskatteområdet bör på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas. Arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) ska drivas vidare. I arbetet ska nyttan av förenklingar för företagen beaktas liksom behovet av att värna skatteintäkterna.

Motionerna

I *Socialdemokraternas* partimotion Fi11 av Mona Sahlin m.fl. anförs motionärerna att det krävs snabba åtgärder för att komma till rätta med de problem som regeringens politik med sänkta skatter och förändringar i arbetslöshetsförsäkringen m.m. har skapat. De lägger fram förslag om en rad satsningar som syftar till att öka sysselsättningen och bekämpa arbetslösheten. En kompetenskommission ska köpa in nya utbildningsplatser för

att lösa företagens behov av arbetskraft, ett investeringsprogram införs för fler och växande företag, nya utbildningsplatser införs i bristyrken etc. Satsningar genomförs också för att stärka välfärden.

Motionärerna framhåller att deras prioritering är tydlig. De motsätter sig regeringens planer på ytterligare stora skattesänkningar eftersom dessa riskerar välfärden och därmed rättvisan och prioriterar investeringar i jobb och välfärd. Motionärernas utgångspunkt är att Sverige tjänar på att finansiera framtidens vård och omsorg gemensamt över skattsedeln.

Skatten för pensionärer ska dock sänkas. Trots rådande högkonjunktur har enligt vad som anförs regeringen inte genomfört några förbättringar för denna grupp. Motionärerna hänvisar i denna del till sitt förslag om en generell skattesänkning för pensionärer om 2 000 kr för innevarande år.

Motionärerna anför att det är viktigt att skattefusk bekämpas. Verksamheter som skola, sjukvård och polis samt trygghetsförsäkringar som arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen finansieras ytterst via skattsedeln. Skatteverket har uppskattat att det varje år betalas in ungefär 130 miljarder kronor för lite i skatt till följd av slarv, okunskap och fusk. Om dessa resurser kom samhället till del skulle de enligt vad som anförs kunna användas för att förbättra välfärden och stärka konkurrenskraften. Kampen mot skattefusk handlar också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Få saker upplevs som så orättvist av företag som att bli utslagna från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla är viktigt för en fungerande marknadsekonomi. Motionärerna betonar Skatteverkets ansvar för att hjälpa småföretagare och andra att betala in sina skatter på ett enkelt sätt. När det gäller medvetet skattefusk föreslår motionärerna en rad åtgärder som regeringen bör vidta.

Regeringen bör täppa till hålen i bolagsbeskattningen. En aktuell dom från Regeringsrätten innebär att staten riskerar att förlora åtskilliga miljarder per år i uteblivna skatteintäkter. I detta sammanhang bör en skärpning av skatteflyktslagen undersökas.

Ekobrott och skattefusk bör göras till en viktig punkt på Sveriges agenda som ordförande i EU. Gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor bör hanteras. Stora summor är placerade i skatteparadis.

Regeringen bör ta initiativ för att samtliga stater inom EU ska omfattas av sparandedirektivets informationsplikt. Direktivet ska även gälla för juridiska personer. Sparandedirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i det land där personen är bosatt, och inte där pengarna är placerade. I dag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet, och inte heller alla juridiska personer.

Kassaregister ska omcertifieras vid ägarbyte för att på så sätt klargöra ansvarsförhållanden vid eventuella felaktigheter. Även kortläsare ska integreras i kassaregistren. Detta för att skydda köparen vid ägarbytet och öka tillförlitligheten i kontrollen.

Det framgångsrika systemet med personalliggare bör utvidgas till att omfatta bygg-, taxi- och tvätteribranscherna för att minska svartarbetet. I samband med detta ska Skatteverket också få möjlighet att göra oannonserade kontroller även i dessa branscher.

Låt arbetsgivare varje månad redovisa den skatt de betalar in för sina anställda per individ, i stället för i en klumpsumma. Det skulle underlätta för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivaren betalar in för lite i skatt.

Vidare föreslår motionärerna att Skatteverket tillförs 30 miljoner för 2008 och 60 miljoner för 2009 för att bekämpa fusk och brottslighet. Resurserna ska användas för att anställa kvalificerade utredare som i huvudsak ska rikta in sig på att komma till rätta med stora skatteundandraganden.

I *Vänsterpartiets* partimotion Fi9 yrkande 1 av Lars Ohly m.fl. anförs att målsättningen är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade välfärden. Den generella välfärden ska utvecklas och hänsyn samtidigt tas till hur kvinnors och mäns olika förutsättningar kan ta sig olika ekonomiska uttryck. Kvinnor som kollektivt är mer beroende av skatte- och transfereeringssystemen och därmed mer känsliga för förändringar.

Skatter måste också upplevas som rättvisa för att få acceptans. Därför krävs en viss progressivitet i systemet, bl.a. en höjd statlig skatt vid högre inkomster. Forskning visar dock att redan en proportionell beskattning är omfördelande till förmån för människor med lägre inkomster.

Skatter är ett viktigt styrmedel i klimat- och miljöomställningen. Skatter, tillsammans med andra styrmedel, är viktiga verktyg för att nå de klimatmål som satts upp. Det handlar t.ex. om höjda koldioxidskatter och om att införa en kilometerskatt för tunga fordon för att minska transporters skadliga påverkan på miljön och styra över till mer kollektivt resande. Stimulanser behövs för att påskynda energieffektivisering av industrier och bostäder. Med hjälp av en skattereduktion för forskningsinsatser vill motionärerna ytterligare förbättra förutsättningarna för miljö- och energiomställningen.

Det är enligt vad som anförs inte nödvändigt med stora skattesänkningar för att förbättra de mindre företagens situation. Däremot är vissa förbättringar och justeringar nödvändiga. Det är viktigt att ha ett enhetligt och likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens.

Skatteincitament i samband med start av företag eller i samband med expansion kan till viss del vara nödvändiga. Men detta måste vägas mot de krav på affärsmässighet och överlevnad som utgör en del av företaget. Något som omedelbart bör genomföras är en skattereduktion för satsningar på forskning och utveckling i mindre företag. Det skulle gynna den viktiga miljö- och energiomställningen.

Syftet med de s.k. 3:12-reglerna är att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster. Syftet är viktigt och måste upprätthållas. Om möjligt bör dock förenklingar kunna genomföras.

Varje år går staten miste om över 130 miljarder kronor i uteblivna skatteinkomster. För att komma till rätta med problemet krävs tydlig lagstiftning och en rad åtgärder som ger myndigheterna större befogenheter. Skatteverkets möjlighet att göra oanmälda arbetsplatsbesök för att kontrollera personalliggare bör utökas till att omfatta fler branscher än i dag. En annan åtgärd är att den månatliga redovisningen av skatter och avgifter bör göras på individnivå. Dessutom måste Skatteverket få ökade resurser inte minst för att möta en ökad ekonomisk brottslighet med internationella förgreningar.

Motionärerna understryker att det är viktigt att vi får ett skattesystem som är mer likformigt och där man undviker undantag och gränsdragningar. De blir lätt en grogrund för fusk och ökar dessutom krångelfaktorn.

I *Miljöpartiets* partimotion Fi10 yrkandena 1 och 2 av Maria Wetterstrand m.fl. anförs att målet för skattepolitiken är att de skatter som behövs för att finansiera den gemensamma välfärden ska tas in på ett rättvist och rättssäkert sätt, där skatten beräknas utifrån bärkraft och på ett sätt som så långt som möjligt undviker oönskade snedvridningar av ekonomin. Skattesystemet ska vara enkelt att förstå och svårt att fuska med.

Motionärerna anför att regeringen har infört en lång rad tekniskt komplicerade undantag i skattesystemen. Jobbskatteavdraget, nedsatta sociala avgifter för ungdomar, nedsatta och avskaffade sociala avgifter och löneskatt för äldre, förändringarna av fastighetsskatten och jämställdhetsbonusen är några exempel. Det finns uppenbara problem med alltför många undantag och tekniskt komplicerade förändringar av skattesystemet. Riskerna består i att systemet blir komplext och att effekterna av olika handlingsalternativ blir svåröverskådliga. Någon enkel lösning på detta problem finns det emellertid inte. Regeringens skattepolitik har vidare inneburit större skattesänkningar i kronor för dem med höga inkomster samtidigt som de i större utsträckning finansierats av dem med relativt låga inkomster. Den tiondel av befolkningen som har de högsta inkomsterna får närmare en femtedel av jobbskatteavdraget och en fjärdedel av skattesänkningen från den reformerade fastighetsbeskattningen. Dessutom har män i större utsträckning än kvinnor fått del av skattesänkningarna. Jobbskatteavdraget förändrar också skatteuttaget på olika typer av förvärvsinkomster. Pensionärer liksom långtidssjuka blir relativt sett fattigare än de som arbetar. Det anförda visar enligt vad som anförs i motionen att det nu finns behov av en större översyn av skattesystemet.

Motionärerna anför att huvudprioriteringen bör vara att höja de klimat- och energirelaterade skatterna. Av alla styrmedel för att minska klimatpåverkan visar jämförande studier att höjd skatt på koldioxid är effektivt. Skattehöjningar har inget egenvärde men de måste utformas så att de är styrande mot de mål som satts upp.

Motionärerna vänder sig mot regeringens förslag om att sänka koldioxidskatten på verksamheter inom den handlande sektorn. EU:s handelssystem har inte haft några effekter på koldioxidutsläppen. Att i detta läge ta bort koldioxidskatten är enligt vad som anförs en nedmontering av svensk miljöpolitik och försämrar uppnåendet av de svenska klimatmålen. Indexuppräkningen av miljö- och klimatskatterna behöver också skärpas så att den kopplas till BNP-utvecklingen. Koldioxidskatten måste relateras till klimatmålen. Ett viktigt steg är också att snarast införa en kilometerskatt för tunga fordon, som i dag är en av de mest ökande utsläppskällorna av koldioxid.

Företagens regelbörda måste enligt vad som anförs minska på riktigt. Ett första steg måste vara att öka anslagen till de myndigheter som arbetar med att se över regelverken för att öka takten när det gäller regelförenklingen. Samtidigt måste riksdagen försäkra sig om att nya lagar inte ökar regelbördan i samma takt som myndigheter hittar sätt att minska den.

Utskottets ställningstagande

Den ekonomiska politikens mål är ytterst att skapa förutsättningar för en hög välfärd med generella välfärdssystem som tillgodoser alla medborgares behov av utbildning, sjukvård, barn- och äldreomsorg och trygghet i samhället. Välfärd handlar också om dagens möjligheter till konsumtion. Ett problem är det utanförskap som tillåtits växa sig stort i mer än 30 år och nu begränsar handlingsutrymmet när kommande generationer ställer krav på välstånd och en utvecklad välfärd. Genom de närmaste decenniernas demografiska utveckling minskar andelen förvärvsaktiva och detta ökar trycket på offentligfinansierad vård och omsorg.

Regeringen vill förbättra förutsättningarna för en varaktigt hög sysselsättning och tillväxt genom en ansvarsfull ekonomisk politik som skapar goda förutsättningar att möta Sveriges långsiktiga utmaningar. Regeringen avser därför att i budgetpropositionen för 2009 presentera förslag som med en bred ansats och långsiktig inriktning ska stärka tillväxtförutsättningarna i svensk ekonomi. Bland dessa finns åtgärder för att öka drivkrafterna till arbete och bättre villkor för företagande och konkurrens. Starka offentliga finanser ger dessutom möjligheter till ytterligare förbättringar av välfärden och detta gör det möjligt att förstärka de ekonomiska villkoren för i första hand de sämst ställda pensionärerna. Regeringen avser vidare att föreslå satsningar för att skapa en effektiv klimat- och energipolitik samt åtgärder för att möta klimathotet och förbättra miljön.

Skattepolitiken är central för välfärd och sysselsättning. Med en hållbar finansiering av offentliga utgifter ska skatterna utformas på ett sätt som ger en hög välfärd såsom denna fångas upp i sedvanliga BNP-kalkyler men också så att miljön förbättras. En hög välfärd bygger i sin tur på en hög varaktig sysselsättning, inte bara därför att detta förstärker den ekonomiska standarden för dem med arbete, utan också därför att en sysselsättningsbefrämjande skattepolitik bidrar till hållbar finansiering av offentliga utgifter. En skattepolitik som stärker den varaktiga sysselsättningen blir därmed också central för varaktigt stabila offentliga finanser.

Skattepolitiken bör fortsättningsvis vara inriktad på att identifiera och genomföra de förändringar som på bästa sätt kan bidra till att stärka välfärden och öka sysselsättningen. Det handlar om att förbättra villkoren för arbete, för utbildning och kompetensutveckling och för investeringar. Med denna inriktning är det enligt utskottets mening särskilt angeläget att minska skattekilarna på arbete och investeringar.

En hållpunkt är att skattereglerna ska bidra till att öka den varaktiga sysselsättningen (antalet arbetade timmar) genom ökat arbetsmarknadsdeltagande, genom att personer som redan har arbete ökar sitt arbete och genom ökad utbildning och kompetens hos dem som arbetar. De närmaste decenniernas demografiska utveckling kommer att minska andelen förvärvsaktiva och öka trycket på offentligt finansierad vård och omsorg. En ökning av antalet arbetade timmar är därför en nödvändighet och skattereglerna ska stödja en sådan utveckling. Det handlar om alla de skatter som påverkar skattekilen på arbete, inkomstskatten på förvärvsinkomster, socialavgifterna men också skatterna på konsumtion. I höstens budgetproposition kommer regeringen att lägga fram förslag som är inriktade på dels att sänka genomsnittsskatten så att trösklarna in på arbetsmarknaden sänks, dels att sänka marginalskatten för låg- och medelinkomsttagare så att det lönar sig att arbeta mer, dvs. att gå från deltids- till heltidsarbete. Regeringen avser också att begränsa uttaget av statlig inkomstskatt. Det ökar drivkrafterna för sysselsatta att arbeta mer och att höja sin produktivitet samt stärker lönsamheten i att satsa på utbildning (den s.k. utbildningspremien). I vilken omfattning och takt förslagen kan genomföras beror på utvecklingen av de offentliga finanserna och det ekonomiska läget.

Globaliseringen ökar välfärden men ställer också krav på konkurrenskraftiga villkor för nya företag och investeringar. Den ständigt pågående strukturuomvandlingen i svensk ekonomi bör enligt utskottets mening mötas genom förbättrade villkor för företagande och investeringar i Sverige. Befintliga företag ska expandera, utländska företag etableras och nya företag bildas. Skattereglerna ska stödja en sådan utveckling genom förändringar i bolagsskatten, socialavgifterna och inkomstskatten för företagare. Reformbehovet bör också ses i relation till förändringar i omvärlden där många länder sänkt sina bolagsskatter. Det är enligt utskottets mening angeläget att värna svensk bolagsskattebas.

Motionärerna har på detta område bl.a. tagit upp de problem som uppkommit sedan Regeringsrätten i ett avgörande ansett att vissa transaktioner med så kallade räntesnurror inte har kunnat underkännas med stöd av skatteflyktslagen. Den aktuella frågan rymmer många frågeställningar som kräver en noggrann analys. Avgörandet har uppmärksammat av regeringen och frågan följs nu inom ramen för Finansdepartementets kontinuerliga arbete med att utvärdera och vid behov anpassa skattereglerna efter nya förutsättningar och situationer som följer till exempel av utvecklingen inom rättspraxis. Utskottet anser att resultatet av dessa överväganden bör avvaktas.

I sammanhanget kan det finnas anledning att framhålla att regeringen i skrivelse 2007/08:148 aviserat kommande förslag om ändringar i reglerna om underprisöverlåtelser till och från handelsbolag och i reglerna om nedskrivning och avdrag för värdenedgång på vissa lageraktier. Förslagen har sin grund i behovet av att sätta stopp för systematiska och återkommande transaktioner inom framför allt fastighetssektorn som i dag medför skattemässiga avdrag i mångmiljardklassen. Av skrivelsen framgår att de kommande regelförändringarna innebär att effekter av asymmetrier förhindras med en breddning av skattebasen som följd. Säkerställandet av den avsedda beskattningen bidrar därför till ett offentligfinansiellt utrymme som – inom ramen för ett totalt sett oförändrat skatteuttag – ger möjlighet att sänka skattebelastningen i ett senare skede.

Regeringen avser att återkomma i höstens budgetproposition med förslag med inriktningen att ytterligare sänka beskattningen av företag, förbättra villkoren för små och växande företag samt förenkla regelverket.

Av regeringens hållpunkter för skattepolitiken framgår vidare att det ska finnas ett samspel mellan effektivitets- och fördelningsaspekter. Åtgärder som förbättrar den samhällsekonomiska effektiviteten ska också ges ett tillfredsställande fördelningspolitiskt utfall såsom t.ex. jobbskatteavdraget gjort. Den ekonomiska utvecklingen för pensionärerna har t.ex. varit positiv under senare år eftersom inkomst- och tilläggs pensionerna beror på tillväxten genom s.k. följsamhetsindexering. Pensionärerna har därmed gynnats av den snabba sysselsättningstillväxten.

I detta sammanhang bör det påpekas att det, utöver åtgärder som främjar sysselsättningstillväxten och därmed pensionsutvecklingen, genomförts förbättringar för pensionärerna. Bland annat har den övre hyresgränsen för bostadstillägg för pensionärer höjts till 5 000 kr för ensamstående och 2 500 kr för sammanboende. Av propositionen framgår att en ytterligare analys av pensionärernas ekonomiska situation pågår. Regeringen avser att i höstens budgetproposition ta ytterligare steg för att förbättra de ekonomiska villkoren för i första hand de sämst ställda pensionärerna. Förslagen bör enligt vad som anförs utformas så att höga marginaleffekter så långt som möjligt undviks.

Med den inriktning av skattepolitiken som regeringen föreslår ska skattereglerna vidare bidra till att negativa miljö- och folkhälsoaspekter fångas upp i prisbildningen på olika marknader. Korrigeringar av sådana effekter bör ske på ett så effektivt sätt som möjligt med beaktande av andra krav på skattesystemet. På miljöområdet ska skatterna samordnas med andra styrmedel – som exempelvis handel med utsläppsrätter – så att miljöstyrningen blir samhällsekonomiskt effektiv. Principen om att förorenaren ska betala ska gälla.

I det fall skatter väljs som styrmedel är det enligt utskottets mening angeläget att detta sker så effektivt som möjligt och att man också beaktar andra krav på skattesystemet som exempelvis önskemål om likabehandling av skattskyldiga individer i samma ekonomiska situation (horisontell rättvisa) liksom EG-rättsliga förutsättningar. Generellt sett talar detta för att miljörelateringen koncentreras till direkt prispåverkande skatter som t.ex. olika slag av punktskatter.

Slutligen är det en viktig hållpunkt att medborgarna ska ha ett högt förtroende för skattesystemet och att skattereglerna uppfattas som legitima och rättvisa. Detta gäller alla delar av skattesystemet men särskilt vid beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster hos individer och företag. I första hand handlar det om den materiella utformningen av skattereglerna men också om hur de ska hanteras av skatteförvaltning och skattskyldiga.

Ett högt förtroende för skattesystemet kräver dock också åtgärder för att bekämpa skattebrott, skattefusk och skatteundandraganden. En minskning av det s.k. skattefelet, dvs. avvikelserna mellan den teoretiskt beräknade skatten och den faktiskt fastställda, breddar skattebaserna och möjliggör sänkta skattesatser på strategiska områden.

En minskning av skattefelet har i första hand uppfattats som en uppgift för skatteförvaltningen. Den är dock enligt utskottets mening också en central uppgift för lagstiftaren då det är de materiella reglerna, deras uppbyggnad, systematik och grad av komplexitet som bestämmer utrymmet för bl.a. skatteplanering och skattearbitrage. Enkla och enhetliga regler utan besvärande gränssytor och behov av komplicerad gränsdragning minskar utrymmet och riskerna för fusk.

Behovet av åtgärder för att komma till rätta med skattefelet tas upp i flera motioner.

Skatteverket uppskattar att uppemot 133 miljarder kronor i skatteintäkter varje år försvinner på grund av fusk, fel eller misstag. Den största andelen är svartarbete som står för 66 miljarder kronor. Det internationellt relaterade skattefelet beräknas uppgå till 46 miljarder kronor. Fördelat på olika grupper av skattebetalare står de minsta verksamheterna för det största skattefelet. Skattefelet i Sverige motsvarar ungefär 5 % av bruttonationalprodukten (BNP) eller 10 % av den sammanlagda fastställda skatten.

Skatteverkets undersökningar visar att det omfattande fusk med skatter och avgifter, och särskilt det utbredda svartjobbet, har betydande negativa effekter. Det finns ett starkt samband mellan skattefusk och annan ekono-

misk brottslighet. En stor andel av ekobrotten avser företag som använder svart arbetskraft eller fuskar med skatter och avgifter på annat sätt. De negativa effekterna av skatteundraganden är många. Förutom att skattebördan vältras över på andra skattskyldiga så medför fusket att konkurrensen snedvrids och att seriösa näringsidkare riskerar att slås ut av skattefusande konkurrenter. Ytterligare effekter vid utnyttjande av svart arbetskraft är bl.a. att sjukpenning och andra ersättningar inte kan beräknas utifrån lönen. Om vissa skattskyldiga kan skjuta över sin del av skatte- och avgiftsbördan på andra rubbas dessutom respekten för den demokratiska beslutsordningen. För att tilliten till rättssamhället ska kunna upprätthållas krävs det enligt utskottets mening att skattefusk och ekonomisk brottslighet bekämpas effektivt.

Det är ur denna synpunkt viktigt att skattereglerna är enkla och tydliga och att skattesystemet uppfattas som legitimt därför att det finansierar bra offentlig verksamhet som människor vill betala för. Dessutom behöver det finnas en kontroll som gör att reglerna efterlevs och skattebrott och skattefusk förhindras. För att öka effektiviteten i Skatteverkets kontrollarbete har därför särskilda åtgärder vidtagits.

Ett beslut om att införa ett generellt krav på användning av certifierade kassaregister inom kontantbranscherna har fattats. Skatteverket kommer att genomföra kontroller, och en kontrollavgift på 10 000 kr kommer att tas ut av dem som inte följer reglerna. För att ge näringsidkarna skälig tid för omställningen till certifierade kassaregister träder de nya reglerna i kraft den 1 januari 2010. När det gäller dessa regler finns det enligt utskottets mening anledning att avvakta en tids tillämpning innan det kan bli aktuellt att överväga den typ av justeringar som motionärerna föreslår.

Ett krav på personalliggare för näringsidkare inom restaurang- och frisörbranscherna infördes den 1 januari 2007. Skatteverket har enligt dessa regler rätt att göra oannonserade kontrollbesök och i samband med dessa utföra en begränsad revision. Vid överträdelse tas en kontrollavgift på 10 000 kr ut.

Skatteverket har i en skrivelse till regeringen den 17 december 2007 redovisat sina erfarenheter av kontrollen av personalliggare. Arbetet med oannonserade besök är enligt verkets uppfattning en billig och effektiv kontrollform. Stora informativa inslag följer av besöken. Genomförda kontroller pekar på tydliga effekter, bl.a. visar beräkningar att ca 4 000 "svarta" jobb blivit "vita". Störst genomslag har lagen haft bland de s.k. mikroföretagen, dvs. företag med en omsättning mindre än två miljoner kronor per år.

Som utskottet anför i betänkandet 2007/08:SkU22 Taxering och skattebetalning och som motionärerna framhåller i detta ärende finns det skäl att överväga frågan om en utvidgning av systemet med personalliggare till andra branscher. Byggbranschens arbetsgivare och fackförbund har utarbetat ett särskilt åtgärdsprogram för vita arbeten inom byggsektorn. Bland annat har ett system för legitimationsplikt och närvaroredovisning på bygg-

arbetsplatser utvecklats. Systemet används i dag på frivillig grund, men avsikten är att det ska ställas avtalskrav på att underentreprenörer följer reglerna om närvaroredovisning. I planerna ingår vidare att Skatteverket ska få möjlighet att oanmält besöka byggföretag och arbetsplatser för kontroll av närvaroredovisningen efter mönster från de regler som gäller för de branscher som har ett krav på personalliggare. Ett ytterligare inslag som branschen bedömer som viktigt är att den månatliga redovisningen till Skatteverket ska ske på individnivå. På så sätt blir det svårare för oseriösa aktörer att upprätthålla en legitim fasad. I åtgärdsprogrammet ingår en rad ytterligare åtgärder som även de syftar till att göra det svårt att bedriva oseriös verksamhet inom byggsektorn. Skatteverket delar byggbranschens bedömning av behovet av oanmälda besök inom denna bransch och anför i en skrivelse till regeringen daterad den 17 december 2007 att det mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits vid tillämpningen av lagen om särskild skattekontroll i vissa branscher bedöms vara möjligt att snarast utvidga lagstiftningens tillämpningsområde till att omfatta även byggbranschen. Utskottet har också med tillfredsställelse erfarit att möjligheten till oannonserade kontrollbesök inom bygg-, tvätter- och taxibranscherna och ett utvidgat system av personalliggare inom bygg- och tvätteribranscherna nu undersöks inom Finansdepartementet och att avsikten är att ett förslag ska kunna redovisas under innevarande år.

Utskottet ser positivt på det arbete som bedrivs inom byggbranschen för att skapa förutsättningar för en vit byggsektor där företagen kan konkurrera på lika villkor och har vid sin tidigare behandling av dessa frågor utgått ifrån att regeringen återkommer med ett förslag som kan bidra till att arbetet blir framgångsrikt. Det är enligt vad utskottet tidigare uttalat angeläget att ett förslag läggs fram så snart som möjligt.

Beträffande förslaget att månadsvis på individnivå redovisa inbetalningar av preliminär skatt och avgifter noterar utskottet att ett utredningsarbete pågår inom Skatteverket. Utskottet anser att det med användande av modern datateknik ska vara möjligt att samtidigt förenkla det administrativa krånglet för arbetsgivare och öka genomskinligheten för anställda, som lättare ska kunna ha lättillgänglig information om inkomstskatters och arbetsgivaravgifters storlek. Skatteverket bedömer att en reform som omfattar hela arbetsmarknaden kan träda i kraft tidigast 2012. Utskottet anser dock att det bör vara möjligt att för vissa typer av arbetsgivare, bl.a. byggbranschen i enlighet med deras önskemål, tidigarelägga en sådan månadsvis redovisning till Skatteverket på individnivå. Kombinationen av en sådan åtgärd tillsammans med personalliggare och oanmälda besök torde avsevärt försvåra svartarbete.

I flera motioner tar motionärerna upp också upp frågor om internationell skatteflykt.

Utskottet kan nämna att det inom ramen för det nordiska samarbetet bedrivs ett arbete med inriktning på att förmå skatteparadisen att skriva bilaterala avtal med de nordiska länderna. Isle of Man har som en följd av

detta arbete under hösten 2007 skrivit på avtal om informationsutbyte med Danmark, Färöarna, Finland, Grönland, Island, Norge och Sverige. I detta arbete har kontakterna med Nederländska Antillerna, som nämns av motionärerna, kommit ganska långt.

Av den kommenterade dagordningen inför Ekofinrådets möte den 14 maj 2008 i Bryssel framgår att kommissionen ska informera rådet om erfarenheterna från tillämpningen av sparandedirektivet. Arbete pågår med att ta fram ett kommissionsdokument där man tar upp hur samarbetet enligt sparandedirektivet fungerat, vilka ändringar som kan behövas etc. Man kommer också att ta upp frågan om utvidgning av tillämpningsområdet. När det gäller frågan om att utvidga tillämpningsområdet till andra slags inkomster än ränta, exempelvis utdelningar, väntas kommissionen ge uttryck för visst tvivel på att den bästa vägen är att utvidga sparandedirektivet. En annan väg skulle kunna vara att göra ändringar i det s.k. handräkningsdirektivet (77/799/EEG) som behandlar informationsutbyte i allmänhet på den direkta beskattningens område.

Inom EU har Sverige och flertalet andra medlemsstater uttalat ett starkt stöd för fortsatta ansträngningar att med vissa finansiella centrum i Asien få till stånd avtal om åtgärder som är likvärdiga med sparandedirektivets. Ett starkt incitament att gå från källskatt till informationsutbyte ligger i den successiva upptrappningen av källskatten. Skattesatsen höjs stegvis och kommer om några år att uppgå till 35 %.

Utskottet kan för sin del konstatera att det pågår ett aktivt arbete på flera olika fronter som är inriktat på att komma till rätta med olika former av skattefusk och svartarbete.

Den beskrivna inriktningen av skattepolitiken utgör ett stöd för regeringens politik för en varaktigt hög sysselsättning och en hög, generell och rättvist fördelad välfärd. Härutöver ska skattepolitiken enligt utskottets mening vara utformad på ett sätt som uppfyller ett antal allmänna krav som det svenska skattessystemet ska uppfylla i en globaliserad värld.

Skatterna ska finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt med bevarande av samhällsekonomisk balans. Utifrån detta fiskala krav ska skattereglerna utformas på ett så enkelt sätt som möjligt med beaktande av målet om hög välfärd och hög varaktig sysselsättning. Detta krav handlar om att säkerställa en stabil avvägning mellan privata och offentliga resursanspråk där bl.a. hög sysselsättning förenas med stabila priser. Men det handlar också om att kombinera krav på enkelhet med den styrning som bedöms som nödvändig för att ge hög välfärd och hög varaktig sysselsättning.

Med beaktande av hållpunkterna ska skattereglerna vara generella och existerande särregler (skatteutgifter) löpande prövas för att förenkla systemet och för att skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser. Denna precisering av det första kravet innebär – såvitt det inte finns explicita krav på styrning – att skattereglerna ska vara generella, skattebaserna breda och skattesatserna låga. Så kallade skatteutgifter bör löpande

omprövas. I princip kan skatteutgifter förekomma i tre olika former, som skattekrediteringar, som skattereduktioner eller som avvikelser i materiella skatteregler. Skatteutgifter med en klar anknytning till utgifts- och politikområden bör utformas som skattekrediteringar. Dock bör sådana stöd på budgetens inkomstsida undvikas i största möjliga utsträckning och de bör i alla händelser prövas på samma sätt som vanliga utgifter.

I skrivelse 2007/08:123 Skatteutgifter redovisar regeringen skatteutgifterna på budgetens inkomstsida. Många av skatteutgifterna har införts, mer eller mindre uttalat, som medel inom specifika politikområden som t.ex. bostads-, miljö- eller arbetsmarknadspolitik i syfte att stärka dessa områden. Ur ett budgetperspektiv kan de därför jämföras med de stöd som lämnas på budgetens utgiftssida. Den redovisning av skatteutgifter som lämnas i skrivelsen syftar endast till att synliggöra de indirekta stöd som skatteutgifterna utgör på budgetens inkomstsida. En mer fullständig integrering i budgetprocessen, genom att bl.a. inkludera skatteutgifterna i de resultatredovisningar som lämnas avseende olika politikområden, skulle kräva en vidareutveckling och översyn av såväl skatteutgiftsredovisningen som av budgetprocessen i sin helhet. Skrivelsen bereds av skatteutskottet i ett särskilt ärende (2007/08:SkU32).

Skatteregler och åtgärder ska vara hållbara och försvarbara i ett EG-rättsligt perspektiv. Kravet har sin bakgrund i EG-domstolens ökade aktivitet i mål som gäller skattefrågor eller i mål med indirekt betydelse för skatteområdet. Detta gäller hela skatteområdet, såväl indirekt beskattning som direkt beskattning. Även om det senare området faller inom medlemsstaternas behörighet måste denna utövas inom ramen för EG-fördraget. Av särskilt intresse är dessutom att det finns förhållandevis få direktiv för direkta skatter. Till den ökande rättsliga aktiviteten hör också kommissionens prövning av nationella skatteregler, särskilt i förhållande till statsstödsreglerna. Den ökade EG-rättsliga aktiviteten har ökat osäkerheten kring möjligheten till att nyskapa och förutsättningarna för att bevara svenska, nationella skatteregler med de negativa effekter detta har på stabiliteten och riskerna för den svenska skattebasen och skatteintäkterna men även för beslutsfattandet i näringslivet. För att minska osäkerhet och negativa effekter bör det vid framtida regelförändringar – men även beträffande gällande svenska regler – riktas särskild uppmärksamhet mot behovet av respektavstånd till vad som kan bedömas EG-rättsligt uthålligt och försvarbart. Kravet bör också gälla det svenska regelverket på tullområdet. Mycket av tullagstiftningen finns i EG-rättsakter. Det är viktigt att säkerställa att det kompletterande svenska regelverket och tillämpningen av tullagstiftningen är i överensstämmelse med EG-rätten.

På inkomstskatteområdet bör vidare på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas. Bakgrunden till detta krav ligger i önskemålet att säkerställa svenska skatteintäkter. Om skattesystemet innehåller möjligheter att bilda skattekrediter kan det vara svårt att få faktiska skattekrediter återbetalda när företag och individer flyttar utomlands. En orsak är bl.a.

att EG-rätten i många fall utesluter beskattning som utlöses av utflyttning. En annan orsak ligger i brister i systemen för informationsutbyte mellan olika länder. Dessa svårigheter talar för att inkomster i största möjliga utsträckning ska beskattas när de uppkommer. Om skattekrediterna minskar kommer också arbete och kapital att kunna röra sig lättare med de välfärdsvinster detta ger. Eventuella förändringar i befintliga system med skattekrediter kräver dock noggranna överväganden och justeringar i andra skatter för att inte orimliga effekter ska uppkomma.

I likhet med regeringen anser utskottet att det är viktigt att arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) drivs vidare. I arbetet ska nyttan av förenklningar för företagen beaktas liksom behovet av att värna skatteintäkterna. Bakgrunden till detta krav är regeringens aviserade mål om en begränsning av den administrativa bördan för företagen med 25 %. I ett internationellt perspektiv är denna målsättning ambitiös då den samlade administrativa bördan bedömts uppgå till 1,5 % av BNP vilket kan jämföras med 3,5 % för genomsnittet av EU:s medlemsländer. I förenklararbetet bör en avvägning ske mot önskemål att åstadkomma rättvisa mellan olika skattskyldiga, att minska kostnaderna för hantering av reglerna och att motverka skattefusk och skatteundrandragande.

I flera motioner lägger motionärerna fram förslag om ökade anslag till Skatteverket mot bakgrund av bl.a. det viktiga arbetet med att stävja internationell skatteflykt. Utskottet anser att frågan om Skatteverkets behov av anslag bör prövas inom ramen för den budgetprocess som nu pågår inför höstens budgetproposition och är därför inte berett att tillstyrka att riksdagen gör något uttalande i denna fråga.

Med det anförda ställer sig utskottet bakom regeringens förslag till inriktning av skattepolitiken. Utskottet tillstyrker således propositionen i denna del och avstyrker godkännande av motionärernas förslag till riktlinjer för skattepolitiken.

Stockholm den 15 maj 2008

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andrén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Fredrik Olovsson (s), Lennart Sacrédeus (kd), Fredrik Schulte (m), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Åke Sandström (c) och Helena Leander (mp).

Avvikande meningar

1. Skattepolitikens riktlinjer (s)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Fredrik Olovsson (s) och Britta Rådström (s) anför:

Den borgerliga regeringen har spritt ut stora skattesänkningar och infört nya bidrag. Avskaffad förmögenhetsskatt var viktigare än investeringar i förskolan. Vårdnadsbidraget prioriterades framför investeringar i skolan. Sänkt fastighetsskatt och avdrag för hushållsnära tjänster gick före investeringar i högskola och forskning. I sin iver att försämrade för arbetslösa har arbetslöshetsförsäkringen urholkats. Nästan en halv miljon saknar nu skydd när konjunkturen vänder nedåt. Sjukskrivna har fått sämre trygghet samtidigt som regeringen har skurit ned på rehabilitering för att få tillbaka sjukskrivna i jobb. Och pensionärerna talar regeringen inte ens om.

Regeringens politik har lett till ökade klyftor. Skillnaderna har vidgats mellan dem som tjänar mycket och dem som tjänar lite, mellan män och kvinnor, mellan stad och landsbygd. I höstens budgetproposition lade regeringen fram förslag som vidgade klyftorna ytterligare. De tre rikaste tiondelarna av befolkningen fick nästan 70 % av alla inkomstförstärkningar, medan de fyra tiondelarna med lägst inkomster fick försämrade eller oförändrade villkor. Orättvisorna förstärks för varje nytt steg den borgerliga regeringen tar. Sänkta skatter framför starkt välfärd innebär att personer med låga inkomster får det jämförelsevis sämre eftersom de inte har råd att bekosta sin egen välfärd. Sammantaget räknar den borgerliga regeringen med att sänka skatterna med nästan 100 miljarder kronor under mandatperioden – resurser som i stället hade kunnat investeras i jobb och välfärd.

Finansieringen av skattesänkningarna leder till ytterligare orättvisor. Deltidarbetslösa, sjuka, föräldrar och heltidsarbetslösa har alla fått försämringar sedan valet 2006. Slutligen innebär skattesänkningarna i sig att orättvisorna stärks. Fastighetsskatten har lagts om så att de som äger de mest värdefulla villorna fått skattesänkningar på tiotusentals kronor medan andra fått höjda skatter på sitt boende. Ett av de mest orättvisa förslagen var avskaffandet av förmögenhetsskatten. Det innebär att den rikaste tiondelen av befolkningen får sänkt skatt med nästan 4 miljarder kronor. Det är mer än övriga 90 % av befolkningen får tillsammans.

2008 års ekonomiska vårproposition innehåller inga konkreta förslag, men regeringen har aviserat att den ska fortsätta att genomföra stora skattesänkningar. Det riskerar att ytterligare undergräva välfärden och därmed rättvisan. Vi socialdemokrater prioriterar investeringar i jobb och välfärd före sänkt skatt.

Under den senaste tiden har vi sett alltmer oroande signaler när det gäller utvecklingen på arbetsmarknaden. Det enda nya som den borgerliga regeringen lyfter fram är ett tredje steg i förvärvsavdraget – trots att vi inte har sett några positiva effekter på arbetsmarknaden av de två första stegen, vare sig när det gäller den generella sysselsättningsnivån eller långtidsarbetslösheten.

Vi socialdemokrater vill agera snabbt. Det behövs konkreta investeringar för att möta företagens kompetensbehov, lösa problemet med långtidsarbetslösheten – inte minst bland ungdomar – och investera i framtidens jobb. Eftersom detta arbete behöver dras i gång omedelbart lämnar vi förslag om att inrätta en kompetenskommission som får i uppdrag att snabbt analysera näringslivets och den offentliga sektorns behov av arbetskraft och med ett eget mandat direkt köpa in nya utbildningsplatser för att lösa företagens behov av arbetskraft. Valfärden stärks genom ett kvalitetsprogram för förskolan, åtgärder för en mer kunskapsinriktad skola, kvalitetsåtgärder i sjukvården och investeringar i psykiatrin.

Svenska företag möts av en allt hårdare internationell konkurrens. Vi är övertygade om att Sverige inte ska möta denna konkurrens med lägre löner eller försämrade arbetsvillkor. Det som andra länder gör billigare ska vi i Sverige göra bättre.

Den borgerliga regeringens politik med skattesubventioner till branscher som inte klarar sig på egen hand gör Sverige mindre framtidsinriktat. Jobb skapas inte med subventioner utan med investeringar. Vi socialdemokrater vill investera för att stärka det svenska näringslivet och därmed skapa fler jobb. Nu när den internationella ekonomin mattas av behövs det kloka investeringar för att göra Sverige ännu attraktivare, kreativare och grönare.

Sverige behöver ett rikare entreprenörskap. Fler jobb och full sysselsättning förutsätter öppenhet för förändring, för nya företag och nya branscher. Därför behöver Sverige investera i kreativitet. Vi vill uppmuntra entreprenörskap och stärka förnyelsen bland företagen. Dagens små uppfinningsrika företag kan vara morgondagens jättar. I vår motion aviserar vi kommande förslag om investeringar i den kreativa ekonomin, i högproduktiva tjänster, småföretagarstipendium, forskning och utveckling i små och mindre företag och trygghetsgaranti för företagare.

Vi socialdemokrater vill att Sverige ska fortsätta att gå i täten i klimatomställningen och sätter upp målet att de svenska utsläppen av växthusgaser ska vara 40 % lägre 2020 än de var 1990. För att nå detta mål krävs tydliga spelregler, effektiva styrmedel, långsiktiga satsningar på energiforskning och investeringar i ny teknik och grön omställning. I motionen aviserar vi nya och fortsatta investeringar i ett grönare Sverige och därmed nya och framtidsinriktade jobb.

Jämfört med andra OECD-länder ligger Sverige högt när det gäller investeringar i forskning och utveckling som andel av BNP. Men denna position måste försvaras. Vårt mål är att den offentliga sektorn ska investera en procent av bruttonationalprodukten per år i forskning. I budgetmo-

tionen i höstas avsatte vi två miljarder kronor mer än regeringen till forskning under perioden 2008 till 2011. Till hösten kommer vi socialdemokrater att presentera vår inriktning för forskningspolitiken i en forskningsmotion. Redan nu vill vi avisera att den kommer att innehålla ett nytt forskningsprogram – Konkurrenskraft Sverige.

Arbetsgivare som anställer en ung person som har varit arbetssökande en längre tid ska få ett skatteavdrag för Förstajobbet. Till skillnad från nystartsjobben ska kostnaden för arbetsgivare vara betydligt lägre – ca 50 % av lönekostnaden – men samtidigt är målgruppen mindre, vilket gör stödet effektivare.

Sverige behöver en ny syn på äldre. Fler äldre betyder mer erfarenhet. Det är en tillgång som Sverige inte har råd att slarva bort. Ingen ska behöva känna oro för att åldras och så småningom bli beroende av vård och omsorg. Vår utgångspunkt är att Sverige tjänar på att finansiera framtidens vård och omsorg gemensamt över skattsedeln.

Skatten ska sänkas för pensionärer. Den borgerliga regeringen har helt missat en grupp av människor i Sverige – pensionärerna. Trots två års regering under högkonjunkturen har regeringen inte genomfört några förbättringar för pensionärer. Vi socialdemokrater föreslog redan i höstens budgetmotion en generell skattesänkning för pensionärer på 2 000 kr om året. Därutöver är det viktigt att beakta de sämst ställda pensionärernas villkor.

Den gemensamma välfärden finansieras ytterst genom att vi betalar skatt. På så sätt är alla – efter förmåga – med och finansierar verksamheter som skola, sjukvård och polis och trygghetsförsäkringar som arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen.

Skatteverket har uppskattat att det med de skatter vi har i Sverige varje år betalas in ungefär 130 miljarder kronor för lite. Detta beror på slarv, okunnighet och fusk. Om dessa resurser kom samhället till del skulle de kunna användas för att förbättra vår välfärd och stärka vår konkurrenskraft. Dessutom handlar kampen mot skattefusk också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Det är få saker som upplevs så orättvist för företag som att ha blivit utslagna från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla är viktigt för en fungerande marknadsekonomi.

Regeringen har dock agerat passivt i denna fråga. I stället har de lagt all sin energi på att bekämpa de felaktiga utbetalningarna av förmåner, som uppgår till mindre än en sjättedel av skattebortfallet. Det är förstås viktigt att bekämpa förmånsfusk, men skattefusket får inte ignoreras. Samtidigt vill vi betona Skatteverkets ansvar för att lotsa småföretagare och andra till att enkelt betala in sina skatter. Vi vill ha strängare åtgärder mot medvetet fusk och på andra sätt minska de fel som begås av okunnighet.

Vi socialdemokrater vill genomföra ett flertal åtgärder för att komma till rätta med skattebortfallet:

- Vi kräver omedelbart agerande från regeringen för att täppa till hålen i bolagsbeskattningen. En aktuell dom från Regeringsrätten innebär att staten riskerar att förlora åtskilliga miljarder per år i uteblivna skatteintäkter. I detta sammanhang bör en skärpning av skatteflyktslagen undersökas.
- Gör ekobrott och skattefusk till en viktig punkt på vår agenda under Sveriges år som ordförande i EU. Hantera gemensamma problem som skatteparadis, uppgiftsutlämning från enskilda stater och andra internationella skattefrågor. I dag beräknas 11 300 miljarder dollar vara placerade i skatteparadis. Det finns mycket pengar att hämta på detta håll.
- Ta initiativ för att samtliga stater inom EU ska omfattas av sparandedirektivets informationsplikt samt att direktivet även ska gälla för juridiska personer. Sparandedirektivet innebär att privatpersoners ränteinkomster ska beskattas i det land där personen är bosatt och inte där pengarna är placerade. I dag omfattas dock inte alla länder i EU av informationsutbytet och inte heller alla juridiska personer.
- Se till att kassaregister omcertifieras vid ägarbyte för att på så sätt klargöra ansvarsförhållanden vid eventuella felaktigheter. Även kortläsare ska integreras i kassaregistren. Detta för att skydda köparen vid ägarbytet och öka tillförlitligheten i kontrollen.
- Utvidga det framgångsrika systemet med personalliggare till att omfatta bygg-, taxi- och tvätteribranscherna för att minska svartarbetet. I samband med detta ska Skatteverket också få möjlighet att göra oannonserade kontroller även i dessa branscher.
- Låt arbetsgivare varje månad redovisa den skatt de betalar in för sina anställda per individ, i stället för i en klumpsumma. Det skulle underlätta för Skatteverket att upptäcka om arbetsgivaren betalar in för lite i skatt.

Vi anser att Skatteverket ska tillföras ytterligare resurser för att bekämpa fusk och brottslighet. Resurserna ska användas för att anställa kvalificerade utredare som i huvudsak ska rikta in sig på att komma till rätta med stora skatteundandraganden. Regeringen borde ha lagt förslag redan i tilläggsbudgeten om att tillföra Skatteverket 30 miljoner kronor för 2008. Ökningen bör sedan fullföljas genom att anslaget till Skatteverket för 2009 höjs med 60 miljoner kronor.

Vi står bakom det förslag till riktlinjer för den ekonomiska politiken som läggs fram i motion Fi11 av Mona Sahlin m.fl. (s).

2. Skattepolitikens riktlinjer (v)

Marie Engström (v) anför:

Målsättningen för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den

offentligt finansierade välfärden som vi menar ska finansieras via skatterna. Vi vill utveckla den generella välfärden och samtidigt ta hänsyn till hur kvinnors och mäns olika förutsättningar ekonomiskt kan ta sig olika uttryck. Kvinnors lägre inkomst av arbete får betydelse för nivån på såväl sjukförsäkring som a-kassa och pensioner. Man kan påvisa hur skillnader i inkomststrukturer mellan kvinnor och män minskar när skattepliktiga ersättningar (transfereringar), familjestöd och skatt beaktas. En viktig slutsats blir att kvinnor som kollektiv är mer beroende av skatte- och transfereringssystemen och därmed mer känsliga för förändringar.

Vänsterpartiets skattepolitik ökar statens inkomster och skapar utrymme för en nödvändig fördelningspolitik. De gemensamma resurserna kan användas rättvist och mer framtidsinriktat. Skatterna ska användas för att utjämna skillnader i inkomst, finansiera välfärd och driva på miljöömställningen. Skattefusk och ekonomisk brottslighet ska bekämpas.

Regeringen har på mycket kort tid genomfört stora skattesänkningar. Det är ett systemskifte som genomförts på skatteområdet samtidigt som det bidragit till att urholka skattebaserna. I och med det minskas möjligheterna till en rättvis fördelning av ekonomiska resurser och möjligheterna till välfärdssatsningar begränsas, det handlar snarare om en nedmontering.

Skatterna har sänkts mest för höginkomsttagare och förmögna samtidigt som arbetslösa, sjuka och pensionärer står för finansieringen. Det betyder att Sverige har fått vidgade klyftor.

Det finns anledning att kommentera de hållpunkter för den skattepolitiska inriktning som regeringen tar upp i den ekonomiska vårpropositionen.

Jag noterar att regeringen är beredd att gå vidare och i höstbudgeten föreslå ytterligare ett steg i jobbskatteavdraget. Det skulle i så fall bara ytterligare öka skillnaden i beskattning av arbetsinkomster jämfört med andra inkomster som t.ex. pension eller sjukförsäkring. Regeringens skattepolitik upplevs därför som djup orättvis bland de grupper som av olika skäl står utanför arbetsmarknaden, t.ex. pensionärer. Dessutom, om utformningen av jobbskatteavdraget är densamma som tidigare, kommer i första hand höginkomsttagare att tjäna på reformen.

Vidare tar regeringen upp skattepolitiken som ett instrument att möta de klimatpolitiska utmaningarna. Det finns dock inga konkreta förslag, och jag befarar att man, liksom i arbetet med Klimatberedningen, inte på fullt allvar gör de klimatpolitiska satsningar som krävs för en trovärdig klimatomställning.

Regeringens ambitioner i vårbudgeten att åtgärda skattefusk och skattefel klingar falskt när inga ytterligare resurser ställs till Skatteverkets förfogande. Tullen har också länge svävat i ovisshet om hur verksamheten ska organiseras för att bekämpa en ökad brottslighet över gränserna. Här behövs inte bara en tillfällig resursförstärkning utan också signaler som kan trygga verksamheten framöver.

Regeringen skriver dessutom om vikten av enkla och enhetliga regler utan komplicerad gränsdragning. Man ser ett behov att förenkla skattereglerna mot bakgrund av löftet att minska regelbördan för företag. Det är intressant att regeringen uppmärksammar just detta med tanke på att det sedan regeringsskiftet blivit något av regeringens kännemärke att krångla till skattereglerna och nästan regelmässigt göra avsteg från en likformig beskattning.

Det är väl känt att skatter och transfereringar omfördelar mellan män och kvinnor. Regeringens skattesänkningar har framför allt gynnat höglönade män på bekostnad av låglönade kvinnor. Regeringen är tydlig med att man planerar för ytterligare erodering av skattebaserna framöver, samtidigt som transfereringarna via socialförsäkringssystemen skärs ned. Vi kan tydligt se en bakvänd jämställdhetspolitik som bygger på en omfördelning av makt och resurser från kvinnor till män.

En reform som regeringen framhåller som jämställdhetspolitisk, men som i själva verket utgör en bromskloss för ökad jämställdhet är skattesubventionerna för hushållsjobb i privata hem. Att med skattemedel subventionera hushållsarbete i välbeställda människors hem innebär möjligen ökade karriärmöjligheter för en begränsad krets. Men de låglönade kvinnorna som tvingas vara med och betala för subventionerna får fortsätta att dubbelarbeta, eftersom det krävs höga inkomster för att ha råd att utnyttja tjänsterna – även med rabatt.

En undersökning gjort av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) visar att viljan att betala skatt är hög och att många föredrar satsningar på t.ex. vård och äldreomsorg före skattesänkningar. Skatter måste också upplevas som rättvisa för att få acceptans. Därför menar jag att det krävs en viss progressivitet i systemet, bl.a. en höjd statlig skatt vid högre inkomster. Forskning visar dock att proportionell beskattning också är omfördelande till förmån för människor med lägre inkomster.

Skatter är ett viktigt styrmedel i klimat- och miljömställningen. Vänsterpartiet har höga ambitioner när det gäller att utveckla den svenska klimatpolitiken och för att Sverige ska kunna minska sina utsläpp med 40 % till år 2020 i förhållande till 1990 års nivå. Fram till 2050 bör utsläppen vara minst 75–90 % lägre än de var 1990. Vi har också som mål att klimatsatsningarna ska uppgå till 1 % av BNP under mandatperioden. Skatter, tillsammans med andra styrmedel, är viktiga verktyg för att nå dessa klimatmål. Det handlar t.ex. om höjda koldioxidskatter och att införa en kilometerskatt för tunga fordon för att minska transporters skadliga påverkan på miljön och styra över till mer kollektivt resande. Vi vill ha stimulanser för att påskynda energieffektivisering av industrier och bostäder. Med hjälp av skattereduktion för forskningsinsatser vill vi skapa ytterligare förutsättningar för miljö- och energiomställningen.

Vänsterpartiet var med och införde skatteväxling år 2000. Fram till år 2006 har drygt 16 miljarder växlats från ökad skatt på sådant som belastar miljön negativt till sänkt skatt på arbete och stöd till vissa stimulansåtgär-

der. Under innevarande mandatperiod har Vänsterpartiet lagt förslag om fortsatt skatteväxling. Vi menar att det krävs en höjd ambitionsnivå för att nå uppsatta klimatmål. Vi är medvetna om att skatteåtgärder inom miljö- och energiområdet kan innebära kännbara fördyringar för många låg- och medelinkomsttagare. Skatteförändringar kan bidra till att utjämna dessa effekter mellan olika grupper.

Vänsterpartiet tror inte att det är nödvändigt med stora skattesänkningar för att förbättra de mindre företagens situation. Däremot är vissa förbättringar och justeringar nödvändiga.

Vi vill peka på vikten av att ha ett enhetligt likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inlåsnings effekter och en snedvriden konkurrens.

Många gånger diskuteras behov av skatteincitament i samband med start av företag eller i samband med expansion. Det kan vara nödvändigt till viss del. Men att stimulera nyföretagande måste vägas mot krav på affärs-mässighet och överlevnad som en del av företagandet. Dessutom finns redan i dag möjlighet till stöd genom underskottsavdrag och möjlighet till uppskov. Två viktiga delar som däremot omedelbart bör genomföras är en rejäl satsning på såddkapital i ett företags tidiga skede och skattereduktion för satsningar på forskning och utveckling i mindre företag. Det skulle gynna den viktiga miljö- och energiomställningen.

Begränsningen av den generella nedsättningen av arbetsgivaravgifterna som regeringen genomfört har i första hand drabbat de mindre företagen. Vi anser att det var ett felaktigt beslut och menar att den typen av reduktion är att föredra framför de selektiva nedsättningar som nu genomförs.

Vänsterpartiet har medverkat till att 3:12-reglerna reformerats under ett antal år. Regelverket får ibland kritik för att vara krångligt. Syftet med reglerna är att förhindra att det som ska betraktas som tjänsteinkomster omvandlas till kapitalinkomster. Vi tycker att det syftet är viktigt och måste upprätthållas. Om möjligt ska naturligtvis förenklingar kunna genomföras.

Varje år beräknas staten gå miste om över 130 miljarder kronor i uteblivna skatteinkomster. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. För företag som vill vara seriösa blir skattefusk och svartarbete ett gissel eftersom man inte kan konkurrera på lika villkor.

För att komma till rätta med problemet krävs tydlig lagstiftning och en rad åtgärder som ger myndigheter större befogenheter. Vi vill lyfta fram det förtjänstfulla arbete som fackliga organisationer och arbetsgivarorganisationer inom byggbranschen gjort för att motverka fusk.

Skatteverkets möjlighet att göra oanmälda arbetsplatsbesök för att kontrollera personalliggare bör utökas till att omfatta fler branscher än i dag. En annan åtgärd är att den månatliga redovisningen av skatter och avgifter görs på individnivå. Innan det blir en generell åtgärd föreslår vi en försöks-

verksamhet, t.ex. i byggbranschen. Dessutom måste Skatteverket få ökade resurser inte minst för att möta en ökad ekonomisk brottslighet med internationella förgreningar. Det är också viktigt att en översyn görs av skatteflyktslagen, bl.a. har man inte kommit till rätta med problematiken kring de s.k. räntesnurrorna. På sikt kan det minska statens inkomster av bolags-skatt.

Regeringen har haft en hög aktivitet inom skatteområdet och genomfört en lång rad förslag. Det är åtgärder som inte bara undergräver en rättvis fördelningsprofil utan också medför fler undantag och gränsdragningar, i och med att man gör stora avsteg från principen om likformig beskattning. Det är viktigt att vi får ett skattesystem som är mer likformigt där man undviker undantag och gränsdragningar. Det blir lätt en grogrund för fusk och ökar dessutom krångelfaktorn.

För Skatteverket har det ökade krånglet inneburit många nytillkomna arbetsuppgifter och en ökad arbetsbelastning. Skattefelskartan visar att staten går miste om ca 133 miljarder kronor i uteblivna skatteinkomster varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. Vänsterpartiet menar att det krävs ökade resurser för att kunna möta en ökad ekonomisk brottslighet.

Vi vill uppmärksamma att det ofta är dyrt och tidskrävande att utreda t.ex. skattefusk med internationella förgreningar och anser att regeringen redan i tilläggsbudgeten för 2008 borde ha föreslagit ökade resurser till Skatteverket.

Jag står bakom den inriktning av skattepolitiken som redovisas i motion Fi9 av Lars Ohly m.fl. (v).

3. Skattepolitikens riktlinjer (mp)

Helena Leander (mp) anför:

Miljöpartiets mål för den ekonomiska politiken är en ekonomisk utveckling som är förenlig med hållbar utveckling och bevarande av våra ekosystem och deras tjänster. I grunden måste ekonomin utvecklas så att vi lever på avkastningen av naturresurserna utan att förbruka desamma. Alla måste kunna vara delaktiga i arbetslivet utifrån egen förmåga. Samhället ska erbjuda trygghet för människor även när arbetsförmågan är nedsatt samt vara ett stöd och en hjälp vid omställning. Resurser ska fördelas solidariskt mellan människor i Sverige, mellan olika generationer och mellan länder.

Miljöpartiets mål för skattepolitiken är att de skatter som behövs för att finansiera den gemensamma välfärden ska tas in på ett rättvist och rättssäkert sätt, där skatten beräknas utifrån bärkraft och på ett sätt som så långt det är möjligt undviker oönskade snedvridningar av ekonomin. Skattesystemet ska vara enkelt att förstå och svårt att fuska med.

Regeringen har infört en lång rad tekniskt komplicerade undantag i skattesystemen. Jobbskatteavdraget, nedsatta sociala avgifter för ungdomar, nedsatta och avskaffade sociala avgifter och löneskatt för äldre, förändring-

arna av fastighetsskatten, och jämställdhetsbonusen är några exempel. Människors möjlighet att bedöma effekterna av olika handlingsalternativ har minskat. Det finns uppenbara problem med allt för många undantag och tekniskt komplicerade förändringar av skattesystemet. Riskerna består i att systemet blir komplext och att effekterna av olika handlingsalternativ blir svåröverskådliga. En enkel lösning på detta problem finns inte men det finns nu ett allt större behov av en övergripande översyn av skattesystemet för att om möjligt minska de problem som finns i dag.

Regeringen har i samband med flera av sina stora reformer brutit i beredningen av ny lagstiftning. Förändringarna av fastighetsskatten har skötts på ett mycket tveksamt sätt. Framför allt Kristdemokraterna gjorde en stor fråga av fastighetsskattens avskaffande under valrörelsen. I princip alla partier var emellertid överens om att uttaget av fastighetsskatt kunde minska. Miljöpartiet föreslog en sänkt procentuell nivå medan t.ex. Socialdemokraterna ville frysa taxeringsvärdena. Det fanns alltså stor parlamentarisk majoritet för en förändring av fastighetsskatten. I stället för att bjuda in till en bredare översyn av fastighetsskatten och skapa möjlighet till en blocköverskridande lösning valde dock regeringen att gå på Kristdemokraternas linje och lösningen med ett indexerat tak blev resultatet. Denna lösning gjorde dock ingenting åt det grundproblem många upplevt, nämligen fastighetsskattens koppling till taxeringsvärdet. Däremot skapade den fördelningspolitiska problem. Kristdemokraterna har nu upptäckt det själva och vill ändra i fastighetsskatten igen. Den överenskommelse som presenterades hösten 2007 och är mindre än ett år gammal ska alltså rivs upp. Regeringen borde ha insett detta och från början i stället gjort en ordentlig beredning av frågan och presenterat en hållbar lösning. Vi menar att de korta beredningstiderna, ofta kortade remissomgångarna och oförmågan att lyssna och vara flexibel är problematiskt. Kvaliteten på lagstiftningen blir sämre och riskerna för att politik måste rivs upp i samband med val ökar. Regeringspolitiken blir ryckig och svårförutsebar, vilket i längden är ett hinder för ekonomisk utveckling och kraftsamling kring de riktiga utmaningar som samhället står inför.

Regeringens skattepolitik har inneburit större skattesänkningar i kronor för dem med höga inkomster samtidigt som de i större utsträckning finansierats av de med relativt låga inkomster. Den tiondel av befolkningen med de högsta inkomsterna får närmare en femtedel av jobbskatteavdraget och en fjärdedel av skattesänkningen från den reformerade fastighetsbeskattningen. Dessutom har män i större utsträckning än kvinnor fått del av skattesänkningarna. Jobbskatteavdraget förändrar också skatteuttaget på olika typer av förvärvsinkomster. Pensionärer liksom långtidssjuka blir relativt sett fattigare än de som arbetar. Behovet av en större översyn av skattesystemet blir allt mer relevant.

På längre sikt beror den ekonomiska utvecklingen på faktorer som tillgången på utbildad arbetskraft, befolkningens hälsa, infrastruktur, tillgången till ny ren energi, ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

Förutom detta behövs politiska institutioner som klarar att hantera komplexa problem och som har en beredskap att hantera de stora utmaningar som samhället står inför. En framåtblickande ekonomisk politik måste ha sin grund i dessa långsiktigt viktiga resurser och att de utvecklas på ett bra sätt. Vi menar att regeringen inte gett uttryck för ett långsiktigt förhållningssätt. Tvärtom har många av de politiska reformer som regeringen genomfört haft karaktären av ”quick fix” där man försökt lösa stora strukturella problem genom små förändringar av skatter och avgiftsnivåer. Vi menar att regeringen fortfarande i grunden är blind för de utmaningar som samhället står inför och vars kärna utgörs av hållbar utveckling.

I avvaktan på en översyn av skattesystemet är Miljöpartiets huvudprioritering att höja de klimat- och energirelaterade skatterna. Av alla styrmedel för att minska klimatpåverkan visar jämförande studier att höjd skatt på koldioxid är mest effektivt.

Det procentuella uttaget av miljö-, koldioxid- och klimatskatter har minskat under senare år, vilket är oroväckande. Även om det inte finns något självändamål med höga miljö- och energiskatter finns en stor risk att deras styrande effekt urholkas om de inte växer i samma takt som BNP-utvecklingen. Genom skatter på miljö- och hälsoskadliga varor synliggörs samhällskostnader som annars inte syns i priset, och konsumtionen styrs i en mer hållbar riktning.

Vi vänder oss emot regeringens förslag att sänka koldioxidskatten på verksamheter inom den handlande sektorn. Naturvårdsverket har nyligen i en utvärdering av EU:s handelssystem visat att den inte fått några effekter på koldioxidutsläppen. Att i detta läge ta bort ett fungerande system, miljöskatter, med hänvisning till ett icke-fungerande system, utsläppshandel, är ingenting annat än en nedmontering av svensk miljöpolitik och försvårar uppnåendet av de svenska klimatmålen.

Miljöpartiet menar att uppräknigen av miljö- och klimatskatterna behöver förändras. Indexering finns till för att inte den styrande effekten av skatten ska urholkas när inkomsterna stiger. Den nuvarande indexeringen som endast bygger på konsumentprisindex gör att den styrande effekten successivt urholkas. I stället bör uppräknigen också kopplas till BNP-utvecklingen. Koldioxidskatten måste också relateras till klimatmålen.

Ett viktigt steg är att snarast införa en kilometerskatt för tunga fordon, som i dag är en av de mest ökande utsläppskällorna av koldioxid.

Sverige bör också vara pådrivande för att införa andra styrmedel i internationella sammanhang. En klimatavgift, liknande den svenska koldioxidskatten, bör införas för den icke-handlande sektorn i EU och i förlängningen även globalt. Utsläppshandeln inom EU måste skärpas genom att tilldelningen av utsläppsrätter minskar kraftigt och att utsläppsrätterna auktioneras ut. Likaså bör regeringen verka för att flyget beskattas internationellt. Tågtrafiken i EU måste utvecklas. Det långsiktiga målet måste vara att flygtrafiken i Europa kraftigt minskar.

Företagens regelbörda måste minska på riktigt. Regelbördan kostar i dag företagen ungefär 100 miljarder kronor per år. Under den borgerliga regeringen har regelbördan hittills ökat i stället för att minska. Det krävs ett flertal skarpa åtgärder för att komma till rätta med problemet. Ett första steg måste vara att öka anslagen till de myndigheter som arbetar med att se över regelverken för att öka takten när det gäller regelförenklingen. Samtidigt måste riksdagen försäkra sig om att nya lagar inte ökar regelbördan i samma takt som myndigheter hittar sätt att minska den.

Jag står bakom de utgångspunkter för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken som redovisas i motion Fi10 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp).